

[Elmquist.]

for min anskuelse og kun 5 imod, og det er dog virkeligt urimeligt, at een mands afgørelse skal virke ødelæggende for mig. På den anden side mener jeg, at det dissenterende votum indeholder så mange fordele og er så retningsgivende for dansk retspraksis, at det var rigtigt at gennemføre det.

Men nu går man altså videre, idet man foreslår Højesteret delt i to afdelinger. Som nævnt var man tidligere betænkelig ved et tilsvarende forslag, og Højesteret var betænkelig, men jeg tror ikke man længere kan gå imod. Tiderne forandrer sig, og det har også vist sig, at retssagernes antal stiger med befolkningstilvæksten, men desværre kan man måske også sige, at den stiger som følge af, at befolkningens mentalitet bliver smittet af den ufredens tilstand, der hersker ude i den store verden, og dette fremmer trangene til også gennem proces at ville søge at få sin ret. Faktum er, at Højesteret er altfor langt tilbage med sine sager.

I 1946, da vi stod overfor det store retsopgør, tog vi i justitsministeriet den efter min mening rigtige beslutning — jeg ved, at Højesteret var meget betænkelig derved —, at enhver dødsdømt skulle have adgang til at få sin sag for Højesteret, uanset hvor givet det var, at han også ville blive dømt ved Højesteret. Overfor noget så alvorligt som en dødsdom skulle de pårørende ikke kunne sige: man nægter os adgang til muligheden for en anden afgørelse i Højesteret, og de pårørende vil jo meget sjældent være i stand til at bedømme, om der er mulighed for en ændring af dommen. Vi hævdede dengang, at vi i et retssamfund som vort havde råd til i en så alvorlig sag at sige: selvfølgelig, hvis du vil til Højesteret, giver vi adgang dertil. Fra Højesterets side var der en del modstand herimod, selvom også nogle højesteretsdommere var enige i synspunktet, og jeg forstår modstanden, fordi man forøgede Højesterets arbejde med sager, om hvilke man i forvejen måtte sige, at resultatet var givet, men jeg er ikke i tvivl om, at når historien om retsopgøret engang skal skrives, så vil der blive kritiseret mangt og meget, men ingen vil kritisere beslutningen om, at enhver dødsdømt kunne få sin sag indbragt for Højesteret.

Vi står altså overfor det forhold, at sa-

gernes antal kræver en deling, og Højesteret er selv gået med dertil, og derfor vil vi fra vort partis side heller ikke gå imod, selvom vi godt kan se skavankerne ved det, og selvom vi kan se de store fordele, der er ved een eneste højesteret som sidste instans i en retstvist.

Jeg vil gerne støtte den ærede foregående ordfører, når han udtalte sin sympati for, at det bliver 7 dommere i stedet for 5. Jeg vil også her henvise til, hvad der er udtrykt i sin tid af et af rettens medlemmer, Cosmos Meyer, at højesteretdommenes autoritet i høj grad beror på, at sagen ses fra så mange synspunkter, og at så mange temperamenter og livsanskuelser brydes under voteringen. Det er rigtigt, og derfor ville jeg ønske, at man kunne nå til at sige, at selvom vi deler Højesteret i to afdelinger, gælder det stadigvæk om at forlene den med så stor autoritet som muligt. Det gælder stadig om, at befolkningen kan forstå, at så mange temperamenter og livsanskuelser som muligt brydes og ser på deres sager, og derfor vil det efter min formening være klogt af hensyn til Højesterets autoritet at ansætte antallet af dommere til 7.

Med hensyn til de foreslåede ændringer om forhøjelse af værdigrænsen for underretts-sager skal jeg ikke fremkomme med særlige bemærkninger. Jeg tror, det er fornuligt, at man henlægger flere sager til underretterne. Dels giver man derved underretterne en større virkekreds og en større autoritet, og man kan stille større krav til dommerne, dels aflaster man landsretterne og Højesteret.

Jeg vil gerne, da vi nu i landstinget, som det er sagt, står overfor svanesangen, hvad også jeg tror vi gør, have lov til at sige et par ord om et spørgsmål, der er blevet berørt i folketinget, og som ligger mig meget på sinde. Det er spørgsmålet om opretholdelse af reglerne om aflæggelse af prøve for at kunne få lov til at procedere i fremmede sager ved Højesteret. Der var i 30erne et flertal i folketinget for at afskaffe denne prøve. Jeg var meget ivrig tilhænger af at afskaffe prøven, men den ærede foregående ordfører og andre ved jo, at det kan ske en enkelt gang, at man, selvom man har et standpunkt, som man synes er meget stærkt, blive nødt til at følge sit parti i en anden retning. Det er vist forekommet for ethvert af de ærede medlemmer, og da jeg var ordfører og stod overfor en stærk modstand mod at